

Letnik št. 39, ki vsebuje dva zvezka, razen ponedeljka. Naročnina: za 1 mesec L. 8.—, za 3 mesece L. 22.—, za 6 mesecev L. 38.—, celo leto L. 72.—, v izposojnino mesečno L. 3.—, v izposojnino 30 st.—. Oglasevina za 1 mm prostora: za trgovske in obrtne oglase L. 1.—, za ostanke L. 1.50, oglase donosnih zavodov L. 2.—. Oglasi na prvi strani L. 2.—.

# EDINOST

Uredništvo in upravnstvo: Trst (3), ulica S. Francesco d'Assisi 20, Telefon 11-57. Dopisi naj se pošiljajo izključno uredništvu, oglasi, reklamacije in denar za upravnstvo. Rokopisi se ne vračajo. Nežrnanost plaša se ne sprejema. — Last, založba in tisk Tiskarne „Edinost“. Poduredništvo v Gorici: ulica Giosuè Carducci št. 7, I. n. — Telef. št. 327. Glavni in odgovorni urednik: prof. Filip Perla.

## V razmišljanje

(Dopis iz goriške okolice).

Stokrat pred vojo in po vojni je bilo slišati staro pesem o krompirju. Leto po vojni so bila na tem polju dokaj burna. Zguba se je vrstila za zgubo. Danes kakor leta 1920, stojimo pred vprašanjem, kako izboljšati in povečati proizvodnjo krompirja. Predlagajo se različni, a navadno ostane vse pri starem. Kmet toži, da zemlja ne rodi več toliko kot pred vojo, zdi se mu izmučena in pusta. Vzemimo, da to popolnoma odgovarja resnici ter da je glavni vzrok slabih let in boleznih pri krompirju, da ta izmučena zemlja. In vendar ne smemo iti preko dejstva, da je moderna tehnika v poljedelstvu danes tako napredovala, da nam stoji na razpolago nešteto pripomočkov, ki zmanjšajo odpornost tej izmučenosti. Zdi se pa, da se naš človek ne more nikakor sprijazniti s temi dobrotami ter da zavzema napram umetnim gnojilom svoje posebno stališče. Slišal sem kmeta: »Soliter je pri krompirju izguba in baš soliter je kriv, da gnije.« Verjamem mu, a le nepravna uporaba solitera je temu vzrok. Ako pa bi ga uporabljal pravilno, bi gotovo imel uspeha. Na splošno gre hvala hlevskemu gnoju in starim časom, ko je bilo tega več kot dovolj. Danes tega ni, moramo torej poklicati na pomoč tehniko, katera nam daje umetna gnojila, ki popolnoma nič ne zaostajajo za hlevskim gnojem in so danes mnogo cenejša od vsakega drugega gnojila. Njih uporaba spada k racionalnemu obdelovanju zemlje. Nemci, kateri so v uporabi takih gnojil na prvem mestu, imajo cele razprave, in to za vsako rastlino posebej. Glede uporabe umetnih gnojil pri krompirju nam dokazujejo, da se da produkt podvojiti in še več ter da je blago zdravo in dobro. Nekateri kmetovalci jim celo pripisujejo dezinfekcijsko moč. Poleg tega je važna izmenjava semena. Seme, ki prihaja iz mrzljih krajev v gorkejši in ki je zdravo, obrodí posebno dobro. Mi imamo sedaj kar celo vrsto na izbiro: holandski, jugoslovanski, avstrijski krompir in zadnje čase se čuje o češkem in ogrskem. Po mojem mnenju to mešanje ni dobro, ker ne dobitimo enotnega blaga. Treba bi bilo enotno vrsto, in kakor je meni znano iz prakse, je na trgu najbolj priljubljen ne mokaški, ampak »čajfasti«, in to radi tega, ker poslednji pije manj zabele in je kot tak posebej bolj všeč gospodinjstvom ter tudi po restavracijah, hotelih in gostilnah. Že davno se je naglašala ta lastnost za važno v trgovini. In na to se moramo ozirati ter producirati blago, katero želi trg. Lansko leto so se nekateri trgovci močno jezili na to, da je bilo med krompirjem mnogo rdečemesnatega, kar pomeni za Nemčijo krompir za klajo živini. Rdečemesnati krompir ni cenjen in naj torej ostane doma za domačo rabo. Za trg moramo imeti tako blago, kakršno trg zahteva.

Stojimo pred časom, ko bo kmet sadil krompir. V 14 dneh ga bo že mnogo v zemlji. Dobro bi bilo, da bi kdo izmed strokovnjakov dal kmetom natančno navodila, kako naj ravnajo, da bo letina obilnejša in tudi poplačan. Upamo, da bo tudi letos vsaj kot lansko leto ter da se bo kmet z malo večjim zaupanjem ukvarjal s krompirjem. Lansko leto je v marsičem popravilo pretekla leta, ki so bila dokaj žalostna in polna izgub. Predvsem je naše blago začelo po malem spet dobivati tla in zaupanje, kar je veljavno in koristno. Po izjavah nekaterih trgovcev se bo daljše goriški krompirjem še dosti popraviti. Samo se kmet mora priučiti racionalnejši obdelavi ter sprejeti me svoje pridelke le dobre in tržne vrste, katere bodo mogle nastopati na trgu v večji množini. Vse upanje je, da se bodo tudi letos razvijale kupčije vsaj v onem obsegu kot lani.

To na predvečer sajenja krompirja kmetom v razmišljanje in onim, ki bi lahko pomagali z nasveti, v spodbudo, da tudi sami spregovore na tem mestu. Mislim, da je dolžnost vseh,

ki se čutijo poklicane ali vsaj ki se v stvari razumejo, da poskušajo kmetu na pomoč in mu pomagajo v gospodarski bitki, da se popravi vse ono, kar je bilo pogrešeno v povojnih letih. Z. J.

## Kraljevska dvojica

si je ogledala nove prostore poslanske zbornice

RIM, 14. Njuni Vel. kralj in kraljica sta si danes ogledala nove dvorane poslanske zbornice. Kraljevska dvojica so spremljali vojvoda in vojvodinja Cito ter kraljev pobočnik general Cittadini.

Na Montecitorioju so visoka gosta sprejeli predsednik zbornice on. Casertano in vsi člani predsedništva in tajništva. Vlado sta zastopala držav. podtajnik v ministrskem predsedništvu on. Giunta in držav. podtajnik za javna dela on. Bianchi. Navzoč je bil tudi on. Turati kot zastopnik fašistovske stranke.

On. Casertano je kraljici izročil krasen sopek vrtnic. Kraljevska dvojica si je z zanimanjem ogledala nove dvorane, nakar je zapustila poslanske zbornice, pozdravljana od množice, ki se je bila medtem zbrala na trgu.

## Natelnik vlade

bo govoril o notranji politiki?

RIM, 14. Tukajšnja agencija »Radio Nazionale« pravi, da bo imel natelnik vlade on. Mussolini po vsej priliki tudi letos daljši govor o splošni politiki rešima in o notranji politiki posebej, in sicer povodom razprave o proračunu notranjega ministrstva v poslanski zbornici.

## Udruženje za trgovino z inozemstvom

ustanovljeno v Rimu

RIM, 14. Danes se je vrnil v prostorih rimskega trgovskega udruženja ustanovni občni zbor udruženja za trgovino z inozemstvom. Občni zbor je otvoril predsednik trgovske fašistovske konfederacije on. Lantini, ki je v daljšem govoru očitral naloge novega udruženja. Za njim sta govorila še državni podtajnik Bottai in predsednik državnega izvoznega zavoda Jung, ki sta poudarjala veliko važnost novega udruženja za italijansko izvozno trgovino.

## O novem tiskovnem zakonu

bo razpravljali ministrski svet na svoji prihodnji seji

RIM, 14. Današnja »Tribuna« piše: Kakor zatrjujejo mero-dajni krogi, se bo bavil z novim tiskovnim zakonom ministrski svet na svojem predstoječem zasedanju, ki se odpravi 20. t. m. Kakor se doznava, bo novinarski profesionalni album sestavljen iz treh seznamov, seznamov profesionalistov, praktikantov in publicistov. Prošnje za vpis v album bo treba opremiti s kazenskim listom, spričevalom o moralnem in političnem vedenju, domovnico in posebno izjavo ravnatelja lista. K prošnjam za vpis, ki se vložijo tekom tega leta, bo treba priložiti dokumente o študijih, ki morajo odgovarjati študijem višjih srednjih šol.

## Palermški prefekt pri on. Mussoliniju

RIM, 14. Danes jutraj je sprejel predsednik vlade palermškega prefekta Morija, ki mu je podrobno poročal o položaju v Palermu in na Siciliji sploh, v kolikor se nanaša na ravnokar zaključeno borbo proti zločinem in mafiji. Iz obširnega poročila sledi, da se je ta položaj temeljito zboljšal povodom ukrepov, ki so bili podvzeti, in predvsem radi njihovega sistematičnega in neizprosnega izvajanja. Prefekt Mori je pojasnil načelniku vlade podatke o mafiji o sodnih procesih, ki so bili že zaključeni, o onih, ki so že v teku, in o onih, ki so še na sebi pričeli. Naposled je poročal o političnem in upravnem položaju mesta Palerma, ki je zadovoljiv, to pa radi malega števila nezaposlenih. Predsednik vlade je prefektu izrazil svoje zadoščenje in ponovno zaupanje za delo, ki ga je že izvršil oziroma ki ga še čaka v bodočnosti.

## Neapeljski »Matthio«

prejel popolnoma v fašistovske roke

RIM, 14. Iz kratkega članka, katerega je priobčil današnji »Impero«, posnemamo, da je bil neapeljski list »Matthio« prodan anonimni družbi, kateri načeljuje neapeljski mestni komisar on. Sansanelli. Rimski list obdajuje sicer, da niso bili njegovi lastniki, štirje bratje Scarpeglio, konfirirani in da je bil list kupljen rednim potom, toda pri vsem tem je zadovoljen, da je najuglednejši in najbolj razširjeni dnevnik južne Italije končno prešel v zanesljive fašistovske roke. Da se popolnoma izbrže njegova protifašistovska preteklost, predlaga »Impero«, naj se spremeni tudi ime lista. Ravnatelj prenovljenega lista bo nekdanji glavni urednik tržaškega lista »Era Nuova« in tajnik rimskega novinarskega sindikata comm. Paoloni.

## »Giornale d'Italia«

o sodelovanju italijanske mornarice pri reševanju srbske armade

RIM, 14. Vsi današnji rimski listi prinašajo po agenciji Stefani posnetek članka, ki je bil priobčen v reviji »La Rassegna Italiana« in v katerem popisuje poveljnik Castagna o priliki 12. obletnice sodelovanja italijanske mornarice pri reševanju srbske armade. K višje omenjenemu članku dodaja rimski »Giornale d'Italia« naslednjo pripombo:

»Spomin na akcijo, katero je izvedla Italija v korist srbske armade, ki jo je razbila avstrijsko-nemška vojska in ki se je umikala preko albanskih gor proti jadranskemu obrežju, je zelo na mestu in to izrazito politično-etničnega razloga. Dobro se zavedamo, da hvalečnost ni in ne more biti prevladujoči politični činitelj, toda pri vsem tem bi mogla in morala zavzemati v odnošjih med civiliziranimi državami svoje mesto med mnogimi različnimi činjenicami, ki odločajo pri zadržanju ene države napram drugi. Toda kaj naj rečemo glede pomoči, katero je nudila Italija v času veličastne in tragične balkanske epizode, ki je nastala sredi svetovne vojne, katero so oni, ki so je bili deležni in so jo ob svojem času priznali — na kak način, to bomo morde kmalu pojasnili, poskušali ne samo zanikati, marveč pripisati v prvi vrsti drugim?

»Na sodobno zgodovino se mnogo lažje in hitreje pozablja, nego na starejšo. K tej vrsti pozabljenja dogodkov, ki bi morali biti še vsem v svežem spominu, prispevajo strasti in interesi. Sprito tega je potrebno in koristno, osvetoiti spomin na dogodke, pa čeprav so se ti odigrali šele pred desetimi leti.«

»To je potrebno in koristno tudi radi tega, ker bi morala spominška proslava 12. obletnice umika srbske vojske in njene rešitve, h kateri je v največji meri prispevala Italija, naposled opozoriti na realnost one, ki se pod vplivom avtosogestij trudijo pozabiti na to okolnost, na nauke in zaključke, ki iz nje izhajajo.«

## Smrt senatorja

TURIN, 14. Danes jutraj je umrl profesor Ernst Schlapparella, senator in ravnatelj turinskega starinskega muzeja ter član akademije znanosti in akademije »dei lincei«.

## Fašisti in sindikati

RIM, 14. Generalni tajnik fašistovske stranke je razposlal pokrajinskim vodstvom okrožnico, v kateri naglašja, da je dolžnost vsakega fašista biti vpisan v sindikalno organizacijo oziroma v udruženje javnih nameštencev, kamor pač spada po svojem poklicu.

## Odvetniški izpiti

RIM, 14. Z odredbo pravosodnega ministrstva so bili napovedani odvetniški izpiti. Pismeni izpiti se bodo vršili v prostorih pravosodnega ministrstva v Rimu dne 25., 26., 27. in 28. aprila t. l. Prošnje za pripravljenost k izpitu, katere morajo biti opremleane z vsemi predpisanimi dokumenti, je treba predložiti najpozneje 16. marca.

## Prestolonaslednik Humbert v Eritreji

Svojem sprejemom

TESSENEI (Eritreja), 13. Davi je prispel prestolonaslednik z vlakom v Cassalo, kjer so ga pričakovali on. Bolzon, državni podtajnik pri ministrstvu za kolonije, Gasparini, guverner Eritreje, sir John Maffey, vrhovni guverner Sudana in velika množica ljudstva. Iz Cassala se je podal prestolonaslednik v avtomobilu preko meje, ki jo je prekorčal pri Gulsu; na italijanskih eritrejskih tleh so ga sprejeli mehariški konjeniki. V njihovem spremstvu je prispel v Tenessei ob 13. uri. Po svečanem sprejemu mu je guverner Gasparini predstavil zbrano poglavarje urojenec. Nato si je tekom popoldneva ogledal vodne naprave, ki so se deloma že dogradile in ki služijo za boljši razvoj poljedelstva v koloniji, končno pa je prisostvoval slavnostim, ki so jih prirejale zbrana plemena beni-amersko, yemensko in kumansko.

## Mons. Marmaggi imenovan za papeškega nuncija v Varšavi

RIM, 14. Papež je imenoval mons. Frana Marmaggija za apostolskega nuncija pri poljski republiki. Mons. Marmaggi je kot papeški diplomat zelo znan in v vatikanskih krogih cenjen, posebno radi svojega odločnega nastopa povodom Hussovih proslav v Pragi, ki so povzročile prekinjenje diplomatskih odnosov med čehoslovsko republiko in sveto stolico. Tekom pogajanj za poravnavo spora je Vatikan zahteval, da dobi mons. Marmaggi zadoščenje. Tudi glede te točke je bil dosežen popoln sporazum; čehoslovška vlada je mons. Marmaggija odlikovala in dr. Beneš se je v parlamentu zelo laskavo izrazil o bvlšem apostolskem nunciju. Za apostolskega nuncija v Pragi bo najbrž imenovan mons. Ciriaci, ki je sodeloval pri pogajanjih med sv. stolico in praško vlado.

## Hilni posetniki in sindikati

RIM, 14. Ministrstvo za korporacije sporoča: Nekateri listi so priobčili vest, po kateri naj bi bili hilni posetniki predložili ministrstvu za korporacije spomenico glede njihovega uvrčenja v sindikalne organizacije. Ministrstvo za korporacije ni do sedaj prejelo nikake take spomenice.

## Italijanski ataše za aeronavtiko v Parizu

RIM, 14. Z naredbo ministrstva za aeronavtiko je bil poveljnik Piccio imenovan za aeronavtičnega atašea pri kr. italijanskem poslanstvu v Parizu.

## Natečaj za letalo

RIM, 14. Aeronavtično ministrstvo je razpisalo natečaj za ekonomičen tip letala, za čigar zgradbo se sme uporabiti samo domač material.

## Novi ukazi

RIM, 14. Današnja »Gazzetta Ufficiale« prinaša kr. ukaz-zakon z dne 5. januarja 1928, ki vsebuje predpise o uvedbi šolske ladje za častnike trgovinske mornarice.

## Ubijalec podkonzula Cozzia

obsojen na smrt

ODESA, 13. Ljudski tribunal je izrekel razsodbo v procesu radi umora italijanskega podkonzula Cozzia. Obtoženec Dobrovolski je bil obsojen na smrt; ima pravico priziva na ukrajinski osrednji izvršilni odbor. Drugi obtoženec Gukovič, ki je prodajal ukradene predmete, je bil obsojen na tri leta ječe.

Državni pravdnik je v svojem govoru izključil možnost, da bi bil imel umor politično ozadje; naglašja je, da je obtožba tem hujša, ker je bil zločin izvršen proti osebi italijanskega diplomatskega zastopnika. Zahteval je smrtno kazen.

## Avstrijski kancelar Seipel v Pragi

Sestanek z dr. Benešem

PRAGA, 13. Sem je prispel v prvih popoldanskih urah avstrijski kancelar Seipel. Na kolodvoru ga je sprejelo mnogo političnih osebnosti, med njimi kot zastopnik vlade polnočni minister Krofta in avstrijski poslanek v Pragi dr. Marek.

## Ze kmalu po svojem prihodu

v čehoslovško prestolnico se je kancelar Seipel sestal z zunanjim ministrom dr. Benešem. Njun razgovor je trajal kakih dve uri. Tekom jutrišnjega dneva ga bo sprejel predsednik Masaryk.

Čehoslovško časopisje je sprejelo avstrijskega kancelarja s prirničnimi dobrodošlicami. Kancelar je sprejel političnega urednika lista »Deutsche Presse« in mu je dejal, da za enkrat ni posetil Prage v uradni obleki, marveč da je hotel le izpolniti obljubo, ki jo je bil pred časom dal katoliškemu dijakom v Pragi. Res je, da je imel nocoj v prostorih njihove organizacije filozofsko-religijsko predavanje.

## Pogajanja med Vukičevićem in Davidovićem

za sestavo koalicijske vlade še niso zaključena

BEOGRAD, 14. Danes dopoldne je Vukičević posetil dr. Marinkovića v njegovem stanovanju in se dal časa z njim razgovarjal. Istotako se je tekom dopoldneva sestal z Davidovićem, s katerim je nadaljeval razgovore o pogajanjih, ki mu jita je včeraj stavil Davidović v imenu demokratskega kluba.

Dopoldne ob 17.30 je trajala seja radikalnega poslanskega kluba, za katero je vladala velika pozornost, ker se je imel klub odločiti, ali sprejme ali odkloni težke Davidovićeve pogoje. Vukičević je otvoril sejo s poročilom o teh pogojih. Glavna zahteva Ljube Davidovića je bila, da se odstopi demokratom pri sestavi novega kabineta notranje ministrstva in jo je Davidović stavil z motivacijo, češ da morajo demokratki vzpostaviti pravni red v državi. Baš proti tej motivaciji je bil deloma naperjen Vukičević, predvsem pa govori radikalnih poslancev. Ti so se v precejšnjem številu oglasili k debati. Ko so poslanci vprašali, kakšne bi bile posledice sklepa radikalnega kluba, glasom katera bi se odklonili pogoji demokratov in sprito katerega bi se onemogočila sestava koalicijske vlade, je Vukičević dejal, da bi se v skrajnem slučaju rešila kriza vlade pač z novimi volitvami. Pogoji demokratske stranke, posebno zahteva po notranjem ministrstvu, je bila v radikalnem klubu odklonjena.

Ob 19. uri sta se ponovno sestala Vukičević in Davidović. Sestanek je trajal le nekaj minut, toliko da je Vukičević sporočil Davidoviču sklepe radikalnega kluba. Kmalu nato je novinarjem izjavil, da to še ne pomeni konca pogajanj med radikali in demokratki.

Ob 19. uri sta se ponovno sestala Vukičević in Davidović. Sestanek je trajal le nekaj minut, toliko da je Vukičević sporočil Davidoviču sklepe radikalnega kluba. Kmalu nato je novinarjem izjavil, da to še ne pomeni konca pogajanj med radikali in demokratki.

# DNEVNE VESTI

## Kaj je s kulturno avtonomijo koroskih Slovencev?

V lanskem poletju so naznanjali nemški listi iz Avstrije z velikim šumom, da je izdelal koroski deželni odbor načrt zakona, s katerim hoče Avstrija dati koroskim Slovincem kulturno avtonomijo. Zakonski načrt je bil predložen deželnemu zboru. Avstrijski listi so navajali ta korak deželne vlade kot dokaz, kako Avstrija vzorno rešuje svoja manjšinska vprašanja.

Od onega predloga je preteklo že celo leto, a koroski deželni zbor ga ni še stavil na dnevni red. Sedaj se pa glasijo najnovejša vest, da je ves načrt sploh propadel, kajti proti njemu so tudi nemški nacionalci.

Proti kulturni avtonomiji, kot je bila zamišljena z omejenim načrtom, pa so tudi koroski Slovenci sami. Z uvedbo takega zakona bi namreč manjšinsko vprašanje Koroskem ne bilo rešeno, kajti v avtonomiji te vrste vidijo koroski Slovenci celo zelo resno ogrožanje svojih narodno-kulturnih interesov.

Sprito vsega tega se lahko smatra načrt za uvedbo »kulturne avtonomije« za koroske Slovence za pokopane in, kot je razvidno iz gornjega, po njem nihče ne žaluje.

## Načrt novega trgovinskega zakonika

V trgovinskih krogih se v zadnjih tednih mnogo razpravlja o načrtu za novi trgovinski zakonik, ki se pripravlja. Razne gospodarske organizacije (Društvo del-

Jutri dopoldne se bosta istočasno vršili seji demokratskega in radikalnega kluba. Kot vse kaže, se bo jutri po seji obeh klubov videlo, v kaki smeri se bodo razvijali nadaljnji politični dogodki. Vukičević je tudi nocoj odšel na dvor poročat kralju.

## Zračna prometna proga med Beogradom in Zagrebom se otvori danes

BEOGRAD, 14. Jutri dopoldne ob 10. uri dospe v Zagreb prvo potniško letalo na zračni prometni progi Beograd-Zagreb. S prvim letalom bodo potovali zastopniki zrakoplovne družbe beogradskega aerokluba in beogradskega tiska. Popoldne se vrne letalo z zastopniki zagrebskega tiska in predstavniki zagrebskega aerokluba v Beograd.

## Umor skopljskega milijonarja

SKOPLJE, 14. Sinoči je bil ubit tukaj znani milijonar Džami beg, ki je bil nedavno dalj časa v sodnijski preiskavi radi umora svoje žene. Pozneje je bil izpuščen na svobodo. Ubil ga je v prepiru eden izmed njegovih prijateljev, in sicer Majo Ferović, ki je istotako bogat trgovec.

## Drobne vesti

15.000 lir je zbralo osobje italijanskega zastopništva tvrde Burroughs povodom neke slovesnosti ter jih poslalo načelniku vlade v dobrodelne namene. On. Mussolini je odločil, naj se svota porabi za nacionalno demografično propagando.

Velik portret načelnika vlade je izdelal v naravni velikosti odlični slikar Corcos iz Firenz. Portret se sedaj nahaja v kabinetu finančnega ministrstva.

Novo himno za fašistovske visokošolce je priredil učitelj Blanc, ki je uglasbil tudi »Glovinazzo«.

Na dosmrtno je bil obsojen neki Alojz Carretta, ki je 3. avgusta 1924 umoril v bližini Foggie miličnika Alojzija Giordana.

Tangersko vprašanje, ki tvori predmet dolgotrajnih pogajanj med Francijo in Španjo, je sedaj v glavnem že rešeno. Pogodba se bo predložila v odobritev tudi Angliji in Italiji.

Lord Asquith, bivši angleški minister in voditelj liberalcev, je smrtnonevarno bolan.

Sedež Družbe narodov bi nekateri radi premestili iz Ženeve na Dunaj. Zato se od časa do časa pojavljajo v časopisih vesti, ki zatrjujejo, da se bo to res zgodilo.

niških družb itd) se posvetujejo o njegovih določbah ter sestavljajo spomenice s svojimi pripombami. Med najvažnejšimi določbami je ona, ki se nanaša na takomenovani »trgovski register« (Registro del Commercio). Vsi trgovci bodo morali naznaniti uradu, ki bo posloval kot trgovski register, svojo firmo, predložiti svoj lastnoročni podpis, sporočiti državljansko pripadnost in bivalične kakor tudi vse poznejše spremembe. Isto uradu se bodo — po tem načrtu — morali naznaniti vpis, podaritev, prodajo, oddajo v najem, zastavitno podjetje in sploh vsako spremembo glede firme in podjetja.

Med drugimi določbami je važna ona, ki predvideva, da se bodo smatrale družbe za redno ustanovljene šele tedaj, ko se izvrši njihov vpis v novi register. Vpis je obvezen.

Popolnoma nekaj novega pa predvideva določba, ki se nanaša na trgovski register. Po novem trgovinskem zakoniku, ako ohrani besedilo, kot ga predvideva načrt, trgovskih registrov ne bodo držala več sodišča, temveč preide ta naloga na pokrajinske gospodarske svete, pri katerih se ustanovijo posebni tozadevni uradi. Posebno glede te določbe so mnenja trgovskih krogov različna. Medtem ko je jasno, da bi se sodišča s prenosom trgovskega registra na pokrajinske gospodarske svete znatno razbremenila, se pa naglašja na drugi strani, da bi ne bilo primerno, da se odvzamejo trgovski registri sodiščem, ker bi se s tem pretrgala tradicija, ki je v Italiji globoko vkoreninjena.

## RAZPIS NATEČAJA

Tukajšnja finančna intendenca javlja, da je razpisala natečaj za podelitev 33 prodaj v smislu čl. 8. kr. ukaza od 16. decembra 1922, št. 1650. Prodaje nosijo od 1000 do 8000 lir na leto. Natečajni razglašajo objavljene na občinskih deskah, v uradnem listu kraljevine »Gazzetta Ufficiale« in v tržaškem »Osservatore Triestino«.

Natančnejša pojasnila se dobijo na finančni intendenca.

## Rojstva, smrti in poroke v Trstu

dne 12. februarja 1928.  
Rojeni: 17 (od teh 2 mrtvi);  
mrtvi: 4;  
poroke: 17.  
Poroke dne 11. febr.: 7;  
rojeni dne 13. febr.: 14;  
mrtvi: 13.

## Koledar De Angeli

Izšel je omenjeni italijanski domači koledar, ki ga je sestavil G. Emilio De Angeli. Poleg običajne koledarskega gradiva vsebuje več povesti in pesmi, poštne tarife in druge podatke. K letošnjemu koledarju je priložena ilustrirana brošura o svetilniku zmage. Prodaja se po knjigarnah, papirnicah in tobakarnah po L. 250 izvod. Za isto svoto se lahko naroči tudi direktno pri g. Emilio De Angeli, Trst, Viale XX Settembre 9.

## Iz tržaškega življenja

## Napaden in oropan na cesti.

Prigoda, ki jo je doživel predstojnik, 28-letni delavec Henrik Kebot, bivajoč v Rihemberku, menda ne bo tako zlepa pozabil. Okoli 22. ure je mladenič šel po cesti, ki vodi v Opčin na Prosek, kar mu na samotnem kraju v bližini Briškovec nenadoma zastavita pet dva moška, ki sta planila iz grmovja ob cesti. Predno se je Kebot dobro zavedel, za kaj gre, sta ga lopova trdno zgrabila in mu preiskala vse žepke. Vzela sta mu listino z zneskom 20 lir, zlat poročni prstan, vreden kakih 50 lir, in culo perila, ki jo je fant nosil pod pazduho. Nato sta se spustila v beg in kmalu izginila v temi.

Ko se je Kebot nekoliko oddahnil, je krenil naravnost v bližnjo smodnišnico ter povedal grdo zgodbo poveljniku tamonjše vojaške straže, poročniku Lampozona, ki se je v družbi par vojakov in dveh orožnikov takoj podal proti mestu, kjer je bil Kebot napaden, ter pričel zasledovati roparja, toda zaman. Lopova sta bila očitno že daleč; na licu mesta sta pustila le Kebotovo listino, prazno seveda.

O dogodku so bili obveščeni opevni orožniki, ki sedaj z vso vnemo iščejo drzna rokomahvarja.

## Dve žrtvi avtomobila

61-letni težak Jeremija D'Antoni, stanujoč v ulici Molino a vento št. 60, je včeraj popoldne okoli 14. ure porival pred seboj po ulici Udine svoj ročni vozček, naložen s par zaboj, kar pridrvi nenadoma za njim avto, ki ga je vodila ženska. D'Antoni se je umaknil čisto na kraj ceste, toda kljub temu se je avto zaletel vanj in ga vrget z vozčekom vred na pločnik. Pri tem se je mož precej hudo poobil po glavi, rokah in nogah. Namesto, da bi priskočila sirova, na pomoč in tako vsaj deloma popravila posledice svoje nerodnosti, jo je ženska naglo odkurila s svojim avtomobilom. D'Antoni je bil prepeljan z avtomobilom rešilne postaje v mestno bolnišnico, kjer je dobil potrebno pomoč. Nato je bil na lastno željo prepuščen domači negi.

Skoro ob istem času se je slična nezgoda dogodila na brežiji Nazario Saura. Pred Lloydovo palačo je neki javni avto podrl 6-letno Josipino Verdichio, stanujočo v ulici Volto št. 6. Pri padcu se je dekletce pobilo po glavi ter si hudo pretreslo možgane. Rečica je dobila prvo pomoč od zdravniške rešilne postaje, nato je bila prepeljana v mestno bolnišnico.

co, kjer se bo morala zdraviti najmanj mesec dni.

## Z zidarskega odra je padel

Pri delu v novi palači, ki jo gradi v ulici G. Rossini, se je včeraj jutraj ponesrečil 14-letni pleškarski vajenec Bruno Ponte, stanujoč v ulici Lamarmora št. 22. Ko je šel po nekem opravku čez mostič na zidarskem odru v prvem nadstropju, je izgubil ravnotežje in padel z višine kakih 5 metrov. Zadel je hude poškodbe na raznih delih telesa, radi katerih se bo moral zdraviti kake 3 tedne v mestni bolnišnici, kamor je bil prepeljan z avtomobilom rešilne postaje.

## Tržaško sodišče

Ranil je s samokresom dve osebi.

Včeraj se je vršila pred sodniki pete sekcije tržaškega kazenskega sodišča, v sobi št. 67, obravnava proti Marcelu Possideli, ki je, kakor bo marsikomu še v spominu, dne 11. julija pr. l. streljal proti prijatelju Hugonu Lucchiniju in neki ženski, ki ga je spremljala. Na obravnavi je precej ljudi. Possidel je na zatožni klopi, kjer bi morala sedeti tudi Marija Petronio, roj. Ursich. Lucchini in Ana Scherl (ženska, ki je bila z Lucchinijem ranjena in ki je sedaj njegova soproga) nastopata kot tožitelji stranki. Tudi Ida Possidel, obtožena soproga, je v obravnavi tožeča stranka, toda ne proti soprogi, pač pa proti Mariji Petronio, svoji sestri, in sicer radi obrekovanja.

Dogodek je v kratkem sledeči: Possidel je imel v osebi Lucchinija zelo intimnega prijatelja. Poslednji je zahajal tudi k njemu na dom. To okolnost je izrabila neznana oseba in začela obsepati Possidela z anonimnimi pismi, ki so vsebovala razne obtožbe proti njegovi ženi in Lucchiniju. Prijatelj je glasom teh pism bil ljubimec Possideloove soproge. Nekoga dne se je obtoženec v beseдах spoprijel s prijateljem. Toda Lucchini je odločno zavrnul te obtožbe in izjavil, da ni nikdar prekoril neje prijateljstva napram Possidelovi ženi.

Toda anonimna pisma so deževala še naprej. Lepega dne je prišlo tudi neko pismo s podpisom. V njem je Marija Ursich, poročena Petronio, zahtevala od Possidelo, svoje sestre znesek 1000 lir. Ako ji tega zneska sestra ne pošlje, bo razjasnila Possidelu razmerje med njo in Lucchinijem. To pismo je Possidel našel slučajno — in bilo mu je dovolj. Tako je prišlo, da je ustrelil proti Lucchiniju in Scherlovi. Misli je, da je ženska, ki se je v usodnem trenutku nahajala z Lucchinijem njegova žena.

To izvemo tudi na obravnavi v izpovedi obtoženca. Pravi med drugim, da je že prej hotel izvršiti samomor, a ga je misel na svoja dva otroka odvrgla od tega sklepa. Vse pripovedovanje obtoženca meri na neštevilna obrekovanja, šepetanja, sumničenja in namigavanja, s katerimi so brezvestne ženske polagoma pripravile Possidela ob razum. Pravi, da ne ve, je-li imel namen Lucchinija umoriti ali ne. (Tega tudi državno pravdnštvo ni moglo ugotoviti in zato Possidel ni prišel pred porotnike.)

Petroniove ni na obravnavi, zato je sojena v kontumaciji. — Predsednik prečita njene izjave pred preiskovalnim sodnikom. — Takrat je priznala svoj zločin.

Hugo Lucchini se enkrat pred sodiščem sveden izjavi, da njegovo razmerje z gospo Ido Possidel ni bilo nikdar drugače kot prijateljsko. To dokazuje tudi dejstvo, da se je potem poročil s Scherlovo v tržaški bolnici, kamor sta bila prenešana ranjena.

Ida Possideloova pove, da jo je pismo sestre tako prestrašilo, da je ušla z doma, ker je vedela, da bo morala na ta način priti do tragedije. Iskala je zavetja pri neki družini v Rojano.

Marešjalo javne varnosti Friderik Vecchiet opiše, kako je prišlo

do aretacije. Possidel je bil res iz sebe in je ko priznal dejanje.

Zaščitnik je še vedno žensk, ki pričajo o šepetanju in namigavanju na razmerje med Possidelo in Lucchinijem.

Nato so govorili odvetniki. Lucchini in Scherlova sta bila zastopana po odvetniku Gianniniju, Ida Possidelo (nastopajoča proti sestri Mariji) po odvetniku Kezichu.

Petronio je branil odvetnik dr. Ninchi in Possidela odvetnik dr. Robba.

Sodišče je obsodilo Marcela Possidela na 7 mesecev in 7 dni ječe (ravno na dobo preiskovalnega zapora) in 600 lir globo. Marija Petronio pa je bila obsodena na 1 leto in 4 mesece ječe in eno leto strogega policijskega nadzorstva.

## Vesti z Goriškega

## Goriške mestne vesti

## NOVA RAZDELITEV ŠOLSKIH NADZORNIŠKIH IN DIDAKTIČNIH DELOKROŽIJ NA GORIŠKEM

«Gazzetta Ufficiale» prinaša vest, da se bodo v kratkem razdelila in na novo uredila šolska nadzorniška kot tudi didaktična okrožja v Julijski Benetiji in v Zadru, kar bo v zvezi tudi z znatnim premeščenjem tozadevnih funkcionarjev. Za goriško pokrajino bo omenjena razdelitev sledeča:

## Šolsko okrožje s sedežem v Gorici

K temu spadajo didaktična okrožja so sledeča: 1) Graditka z različnimi furlanskimi vaami. 2) Krmin z istotako različnimi furlanskimi vaami. 3) Kojško (Medana, Biljana, Kolbana, Steverjan). 4) Miren (Bilje, Opatjeselo, Vrtojba, Prazna, Renči, Vogersko, Sovodnje, Dornberg). 5) Sempas (Oseljan, Osek-Vitovlje, Trnovo pri Gorici, Crniče, Gojaci, Grgar). 6) Komen (Sela na Krasu, Gabrovica, Gorjanska, Škrbina, Temnica, Vojšica, Pliskovica, Brje, Brestovica, Kobiljaglava, Veliki dol, Rihemberk, Stanjel, Smarje). 7) Ajdovščina (Sveti Križ, Lokavec, Budanje, Kamnje, Dol-Otlica, Erzelj, Gaberje, Goče, Podraga, Zablje, Sturje, Ustje, Vrhopolje, Vrtovec, Skrijlje). 8) Vipava (Loka, Planina, Col, Podkraj, St. Vid, Slap, Vrabče).

## Šolsko okrožje s sedežem v Tolminu

K temu spadajo didaktična okrožja so sledeča: 1) Tolmin (Volče), 2) Kanal (Avče, Anho, Ajba, Bate, Deske, Kal, Rožinj, Banjšič). 3) Kobarid (Breginj, Kred, Družnica, Idersko, Ljvek, Libušnja, Sedlo, Trnovo). 4) Sveta Lucija (Grahovo, Ponikve, Cepovan, Tribuša, Lokovec). 5) Idrija (Spodnja Idrija, Ledine, Čekovnik, Dole, Godovci, Crni vrh, Vojsko). 6) Cerklje (Sotvilska gora, Sebrlje). 7) Bovec (Log, Česotica, Zaga, Serpenica, Soča, Trenta).

Kot je iz zgoraj navedene razpredelbe razvidno, se niso izvršile znatne izpremembe.

## Koliko «kontravenzionov» so napravili v januarju t. l. mestni stražniki?

V januarju leta 1928 so goriški mestni stražniki kaznovali sledeče prestopke: 31 slučajev različnih občinskih prestopkov; 4 radi neubavanja živine; 24 avtomobilistov, ki so prehitro vozili; 21 ker niso imeli prižgane luči; 6 ker so imeli odprto premočno luč; 19 kolesarjev brez zvoncev, 1 brez zavor, 8, ker so prenašali vozila s kolesom po prepovedanih ulicah; 6 voznikov brez luči, 8 voznikov, ki niso imeli pri vozu predpisanih tablic; 1 gospodarja psa, ki ni imel predpisane nagobčnice; 42 kolesarjev brez luči; 2 voznika, ki sta peljala več vozov hkrati. — Če seštejemo vse prestopke skupaj, najdemo lepo število 183.

## Sejmi tega tedna.

V petek, 17. t. m., se bo vršil sejem v Stanjeju, v soboto, 18. t. m., pa v Prvačini.

## Seja medobčinskih odborov

Te dni se je medobčinski odbor za dolževanje cen najnavadnejšim jedilom zopet sestel k seji in določil cene, ki pa se v splošnem ne razlikujejo veliko od onih, določenih na predzadnji seji. Naj navedemo nekateri RŽ, najboljše po L. 220 kg (maratello), srednje vrste 1.90, najnavadnejši (camolino) 1.80. Testenine, navadne 2.00, boljše 2.80, najboljši (napolitanske) po 3.40 kg. Sir »reggiano« iz l. 1926 po L. 20 kg, iz l. 1927 po L. 15 kg; sir »parmigiano« iz leta 1926 po L. 20 kg, iz l. 1927 po L. 15 kg; bovski sir po L. 9. Meso: goveje spred. del po L. 6, zadnji del L. 7; telečje meso: spred. del po L. 7.40, zadnji po L. 8.80; svinjina: spred. del po L. 8, zadnji po L. 10.

Te cene veljajo za vso goriško pokrajino in ne morda samo za mesto Gorico. Cenik mora biti v vsaki trgovini izstavljen na vidnem mestu. Določenih cen se morajo držati vsi trgovci.

## Rizov dan v goriški pokrajini

Kot po drugih pokrajinskih Italije, tako se bo tudi v goriški praznovati prihodnjo nedeljo »rizov dan«. Kot je znano, je praznovanje tega dne v zvezi z »žitno bitko«. Kajti več kot se riža v državi porabi, tem bolj je omejen uvoz žita iz tujih držav v Italijo. Hotela se bo tudi na podlagi predavanj pokazati higenična stran zauživanja riža, ki koristi človeškemu organizmu. Goriški prefekt je opozoril vse poštekatne in občinske načelnike v pokrajini, naj delajo na to, da se »rizov dan« dobro obnese.

## Praktične vaje v sadjarstvu

V nedeljo, 12. t. m., se je vršilo poskusno cepljenje sadnih dreves, ki ga je organiziral sadjarski odtok poljedelskega urada za goriško pokrajino na sadovnjaku posestnika v Valeriju. Te praktične vaje se je udeležilo veliko ljudi, kar kaže na zanimanje za sadjarstvo. Vaje vodi ravatelj sadjarske sekcije g. Alojz Tollo. In sicer se bodo v kratkem vršile še sledeče:

V nedeljo, dne 19. febr., ob 9. uri na sadovnjaku breskev Keber v Volki dragi. Ob 14. uri v Fožani na posestvu gosp. Perina. V nedeljo, 26. febr., ob 9. na sadovnjaku gosp. Rudolfa Flegla na Oslavju, ob 14. pa na vrtu gosp. Mrevlje v Dornbergu.

## Izpred sodišča

## Dva goriška trgovca pred sodniki

Goriško kazensko sodišče je v ponedeljek dopoldne in popoldne sodilo dva goriška trgovca, in sicer nekoga Gvidona De Biasi, starega 52 let, ter Ivana Cumarja, starega 44 let. Obdožena sta bila goljufije in falzificiranja v obračunu iz 2. marca leta 1926 v škodo svojih upnikov. Pri obračunu je namreč bil deficit 420.798.95 lir. Drž. pravdnik je po zaslišanju obtožencev zahteval, naj jih sodišče obsodi na pet let zapora. De Biasi je bil obsojen na 6 mesecev zapora. Cumar pa na 7 mesecev. Obravnava je prisostvovala mnogo radovednežev.

## Po trillali

Sodišče je izdalo trillalo za nekim Ivanom Vugo, starim 46 let, iz Morskega pri Kanalu, na podlagi katere so ga odvedli v zapore, kjer bo moral presediti 5 mesecev in 10 dni, ker je bil svojačasno od sodišča obsojen na prejem omenjenega kazna radi tega, ker je zanamiral svoje zakonske otroke.

## ŠTEVERJAN

Dne 7. t. m. je umrl v naši vasi Ivan Trpin v 64. letu svojega življenja. Pokojnik je bil še 2. februarja zdrav in čil pri maši, a kmalu je nenadno zbolel na pljučnici, kateri je v kratkem času podlegel. Isto hišo je le 22 ur pozneje zopet posetila bela žena smrti, ki si je izbrala sedaj za žrtev pokojnikovega sina Alojza Trpina, 17-letnega mladeniča. Tudi on je dobil pljučnico in ji podlegel. Pogreb se je vršil dne 8. t. m. ob veliki udeležbi prebivalstva iz

domače vasi in iz okolice. Očeta in sina smo spremili k večnemu počitku na naše pokopališče, kjer sta bila položena v skupni grob. Naj jima bo lahka domača gruda, družini in sorodnikom pa izražamo iskreno sožalje.

## RENČE (Vinko)

Ne pomnim, da bi se kdaj kdo oglašil iz naše vasi v časopisu. In vendar šteje čez 30 hiš s 132 prebivalci. Nahajamo se tik pod kraškimi hribi, od katerega je ostal marsikateremu v spominu iz sveta vojne dobro znani hribi »Veliki vrh«. Z njega zvejo še danes znaki vojnih grozot. Tam spodaj smo mi doma.

Pečamo se po večini z zidarsko stroko in kadar se pojavi šlaček v deželi, zapustimo naše domove ter se razpršimo po svetu. V jeseni, ko se vrnemo v naše domove, moramo zopet pričeti z napornim obdelovanjem zemlje. Tako nam je usojeno iz roda v rod.

Nekdaj nam je to kolo življenja zadostovalo.

Za duševno hrano in pouk pa se premalo zanimamo, posebno mladina, ki bi lahko bolj posegala po naših stihih. Žalibog so zelo malo razširjeni. Drugič pa še kaj in bolj obširno.

## Vaščan.

## BOVEC

Dasi že vedno v snežni odeli, se bližamo pomladi, ki jo vsi željno pričakujemo, brezposelni v upanju, da dobijo delo pri nameravanih hidroelektričnih napravah, kmatic na polju, a ljubitelji narave pa se že sedaj pomenjujejo, kaj bi kazalo ukreniti za naše gozdove in nasade.

Ker sem eden tistih, ki ljubijo naravo, moram žalibog priznati, da ni več onih lepih nasadov, ki jih je svojačasno z velikim trudom in denarnimi sredstvi tukajšnje pogodovalno in olesjevalno društvo s pomočjo občine vzpostavilo in ki so že danes, kolikor jih je še ostalo, v korist občanarjem. Danes, po desetih letih, se vidi na pr. v Naku proti Česotici sama golica, da se je tamkaj nahajal mlad smrekov in borov gozd. Žalibog se nihče ne zanima, da bi se te golice zasadije. Škoda smo celo, da je svojačasno gozdna oblast določila večjo svoto za obnovitev po vojni pokončanih nasadov, a je dotični znesek zopet odtegnila — zakaj, se ne ve.

Ker se bližajo obnovitvena dela svojemu koncu, bi pač bilo želeli, da bi tudi gozdna oblast že enkrat obnovila uničene nasade. Z zadostjenjem bi vzeli na znanje, ako bi se oddajale revnejšim slojem sadike brezplačno, ker le na ta način bi se dalo kaj doseči. Zelo koristno bi bilo, če bi mimogrede nadzorovali zato postavljeni organi tudi privatne nasade, ker bi se s tem uveljavili ukazi v svrhu varstva in zaštite gozdov.

## Ljubitelji narave.

## CERENO

## Požarna bramba — Pust

Tukajšnje prostovoljno gasilno društvo je sedaj prevzela občina v svojo oskrbo. Bil je odstavljen bivši odbor. Istotako ni smel biti izvoljen v novi odbor noben član bivšega odbora. Po sestavi novega odbora je sedaj društveni načelnik neki Jernej Čelik, čevljar. Po sedanjih sestavi je društvo prav za prav še prostovoljno, vendar pa ga je vzela občina pod svoje okrilje in pod svojo oskrbo. Sprva je občinski načelnik, prefekturni komisar, hotel vsakemu gasilcu ob priliki požara nakazati po L. 2.60 od vsake ure gašenja. Toda gasilci so to ponudbo odklonili in izrazili željo, da bodo gasili zastonj kot prej, smatrajoč društvo za tako, od katerega imajo pač vsi skupne koristi. — Tudi k nam se je priseljal pust. Zadnjo nedeljo so plesali v Logu pod Novaki, v kratkem bodo pa kar trije plesi, eden za drugim, v Cerknem, namreč v nedeljo, ponedeljek in torek. Kdo bo vzdržal do konca? Pa se nam res dobro godi.

## RAZNE ZANIMIVOSTI

## Volitve na Japonskem

Dne 20. februarja se bodo vršile na Japonskem volitve v poslansko zbornico. Načelnik opozicijske stranke Minseito, Hamaguchi, je govoril svoj kandidatni govor v gramofonu in razposlal po vsej deželi svojega okrožja gramofonske plošče s svojim govorom, tako da bo lahko agitiral po vseh shodih in istočasno za svojo stranko. — Vseh poslanskih sedežev je 466; za te sedeže se bori 633 kandidatov, od teh 48 socialističnih in nekaj nad 200 vladnih kandidatov. Nikakor se ni pričakovalo, da bo nastopilo toliko kandidatov, kajti določilo se je bilo, da mora vsak kandidat položiti 2000 jenov, ki zapadejo, ako ne dobi kandidat gotove količine oddanih glasov.

## Novodobna Rusija in zakoni

V prvi polovici minulega leta je bilo sklenjenih v Rusiji 158.692 zakonov, število ločitev je pa doseglo številko 162.280. Samo v Moskvi je bilo 26.220 porok in 19.920 ločitev. Opazuje se, da so ločitve na deželi manj pogoste kakor po mestih.

## BORZNO POROČILO

Trst, 14. febr. 1928.

Amsterdam 757.50-763.50, Belgija 261.265, Francija 74.10-74.40, London 91.94-92.14, New York 18.83-18.89, Španija 318-324, Svica 362.50-364.50, Atene 24.75-25.25, Berlin 447.50-453.50, Bukarešt 11.30-11.70, Praga 55.90-56.20, Ogrska 327.50-333.50, Dunaj 283.25-289.25, Zagreb 33.10-33.40.

Uradna cena zlata (13. II.) 364.29; vojnoškodn. obveznice 74.45.

## Marica Grgič

## Karl Fidel

poročena

Pesek-Bazovica, 15. II. 1928.

## MALI OGLASI

UCITELJ za italijanščino se išče. Pomoč pod »Tako« na upravništvo. 171

SREČO pove avtorizirani kromant v via della Periera 31, zadnje nadstropje, vrata 12. Govori slovensko. 172

KAMNOSESKA delavnica se prodaja radi smrti lastnika. Pojasnila v via Piccardi št. 20, Susmel, od 2-4. 173

BABICA, izkušena, sprejema noseče. Via Crispi 50, ex Chiozza. 175

ZLATARNA Albert Povh  
Trst, Via Mazzini 46  
kupi krone po 1.37  
Popravlja in prodaja zlatenino.

## ZDRAVNIK

dr. Franc Gruden  
ordinira

v Trstu Via S. Lazzaro 23/II

(zraven kavarnu Roma)

od 10.30 do 13

V Nabrežini ordinira samo popoldne

od 14-18 (na lastn. domu)

## NA OBROKE

Obroke, pafetot, dežni plaži, tkonice, perila, platne, dežniki, gilet, volneni pullover, blago velour i. t. d. Znižane cene! Pogoj ugodni!

Via Roma 3, III. nadstropje

## P O D L I S T E K

V. J. KRIŽANOVSKA:

## Pajčevina

Roman v štirih delih

Iz ruščine prevedel L. V.

— Torej vidite, za imenitno Antonino Dmitrijevno, ki je le hči upokojenega stotnika, pa je plebejka, — je prezkirljivo rekla baronesa. — Tako vam je odjudna in tako obklada Kiti z delom, da je dekletce postalo blede; bojim se, da mi povsem pozabi nemški jezik, s tako vmemoj ona poučuje v ruščini. Oh, sita sem je! Ne morem si odpustiti, da sem jo vzela s seboj; frajlajn Miler bi mi bila v večjo korist. Kakor zatruje Fran Liberman, zna živati na stroj, najmanj bi mi mogla živati za otroka; dekletci pa sta še tako mladi, da je bolje, če se čez poletje igrata, kakor pa da se ubivata z učenjem.

Greta pa bi se zadovoljila tudi s petnajstimi rublji na mesec, medtem ko plačujem tej deklini dvajset pet.

— Moj Bog! Kar pošlji jo; pri njenem muhastem značaju boš z lahkoto našla povod. Toda svetovala bi ti, da urediš to zadevo pred prihodom Jurija Mihajloviča. On bi se gotovo upiral temu, da izženeš njegovo drago mu rojakinjo. Sai veš, kako brezobziren zna biti, če dirneš v

njegovo skisano rodoljubje in zbudiš v njem sovražstvo do nas.

— Prav govorite, mami! Treba se je izogniti vsakemu sporu s tem sirovočem, zato se potrudim, da kmalu stvar uredim. Kdaj pa pride, čez dva tedna?

— O joj! Pa ti pride še s tisto nezno deklino Milico in z Valerijanom Petrovičem. To ti bo taka deteljica, da bi rajši preživila poletje na Poljskem; toda Mišelj je silil semkaj.

— Seveda, to bi bilo prijetneje. Ah, kako ljubim Dembovko, mami; to ti je pravi raj, in vse življenje bom hvaležna papaju, da je pomagal Leopoldu kupiti to posestvo. Kako dobro bi se lahko imeli tam, namesto da imamo vsak dan pred očmi tega odurnega Jurija Mihajloviča, ki, če le usta odpre, pove kakšno sirovost.

Generalkine oči so se zaničljivo in ježno zablistale.

— Te stvari dobro poznam, ker sem na sebi izkusila posledice tega občevanja, — je zašepetala in ustnice so ji podrhtevale od jeze, nato je začela pripovedovati razne za njo žaljive izpade svojega pastorka.

Pogovor o Juriju Mihajloviču se je zategnil do večera. Mladi Šastunov je bil obema damama neljubi, zlasti pa generalki; to sovražstvo je bilo staro in je imelo mnogo vzrokov.

Rodbina Šastunovih je bila stara, plemenitaška in od nekdaj silno bogata. Toda v teku stoletij se je mnogo izpremenilo, posebno pa odpravi tlake se je velikansko premoženje akrcilo, vendar pa sta bila oba brata Mihail Petrovič

in Valerijan še vedno zelo bogata, ko sta si premoženje razdelila.

Mihail je bil sijajen gardist in je živel na veliko. O njegovih pustolovščinah in popivanjih je govoril včasih ves Petrograd; končal je tako, da je prišel popolnoma na nič, a oče in brat sta ga morala že dvakrat izvleči iz gmočnih nepravil.

Toda usoda mu je bila naklonjena